(RDM-collectie Johan Journée)

(Artikel uit Algemeen Dagblad, 10-11-2007, ontvangen van Rob van den Broek)

AD www.AD.nl
ZATERDAG 10 NOVEMBER 2007 RD

rotterdam van toen

Wie aan Rotterdam denkt, denkt aan de haven. Met zijn stoere oceaanstomers en machtige werven, waar noeste kerels hun zware arbeid verrichten. Scheepsbouw, wat was er van onze stad terecht gekomen zónder dit bijzondere ambacht? Heijplaat, en dan meer specifiek de RDM, wás zo'n plek waar op dit vlak ware huzarenstukjes werden geleverd. Het was de 'thuiswerf' van de zeereuzen Nieuw Amsterdam en ss Rotterdam.

Het hele huis trilde als er een schip de haven inkwam

We hóórden de hartjes der oprechte Rotterdammers haast sneller bonken, hier aan de Westblaak. Want een haventafereeltje in Rotterdam van Toen, dat zien onze lieve lezertjes graag op hun ruwharige kokosmat knikkeren, zo vroeg op de zaterdagmorgen. De echte liefhebbers stoven meteen door naar de computer en tikten hun herinneringen op aan deze zo nostalgische spot in de Maasstad; zo ook niemand minder dan Dominic Schrijer, PvdA-wethouder hier ter stede.

„Mooie raadplaat," zo begint hij zijn elektronisch epistel. „Als inwoner van Heijplaat moet ik natuurlijk wel reageren." Hij herkende de Nieuw Amsterdam en ss Rotterdam, bij de RDM in de Heysehaven. „De foto is waarschijnlijk genomen vanaf de Eemhavenweg."

„De Nieuw Amsterdam," vervolgt hij zijn verhaal, „was het laatste klassieke passagiersschip dat werd gebouwd bij de RDM. De Rotterdam was indertijd het meest moderne passagiersschip ter wereld. Aangedreven door stoomturbines en de schoorstenen naast in plaats van achter elkaar."

Eerstgenoemde kolos ís niet meer, de Rotterdam nog wel. „Die wordt momenteel opgeknapt voor een nieuw leven in de Maashaven, aan de kade van Katendrecht. Daar is het straks te bezoeken voor rondleidingen, horeca en overnachtingen. En het schip biedt 800 tot 1000 scholieren van het Albeda College een leerbaan."

De oude RDM-werf en het dorp Heijplaat krijgen eveneens een zetje in de rug. „De woningen op de foto worden binnenkort gesloopt om ruimte te maken voor nieuwbouw. De bouwhekken staan er nu omheen. Naast eengezinswoningen

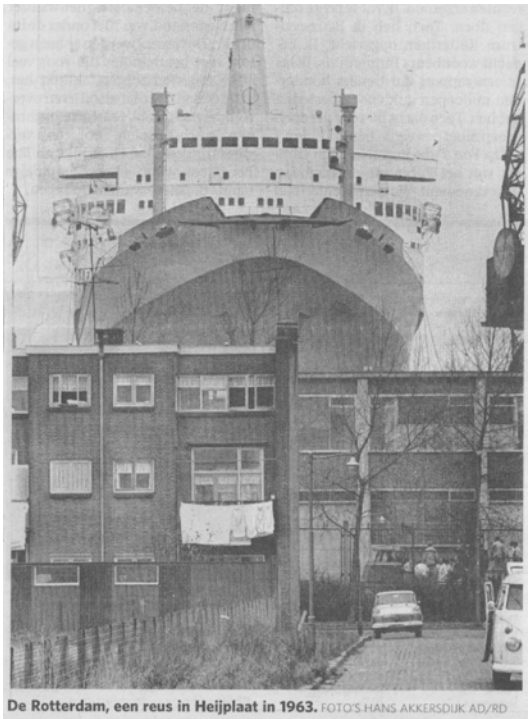

De Rotterdam, een reus in Heijplaat in 1963. FOTO'S HANS AKKERSDIJK AD/RD

komen er appartementen voor ouderen. Op de RDM vindt herontwikkeling plaats voor onderwijs en innovatieve bedrijven."

Tot zover de toekomst, nu het verleden. „Dit was het uitzicht, zij het vanuit een andere hoek, vanuit mijn slaapkamer." juicht Koos du Bois uit Spijkenisse. „Wij zijn in 1956 verhuisd naar de Van Kinsbergenstraat in tuindorp Heijplaat. Deze foto moet ergens in de jaren zestig zijn genomen."

De schepen liggen in Dok 9 en 10 van de RDM, 'waar ze ook zijn gebouwd'. „De *grand old lady* Nieuw Amsterdam in 1937 onder bouwnummer 200 en de toen nog betrekkelijk jonge Rotterdam onder bouwnummer 300."

Een uniek plaatje, weet hij, want het gebeurde niet vaak dat beide oceaanreuzen naast elkaar 'aan de werf' lagen.

„Het is in deze tijd haast niet meer voor te stellen, een woonwijk die pal tegen een scheepswerf aanlag. De reparaties gingen ook 's nachts gewoon door. Want schepen moeten varen, nietwaar? Menig avond ben ik gewoon in slaap gevallen op de cadans van klinkhamers. Heb er nooit van wakker gelegen en voor zover ik weet niemand in die tijd."

Ook H. Goeree uit Papendrecht vond 'm prachtig, de kiek van beide giganten. „Ik heb gewerkt op de Rotterdam, als koperslager en pijpmonteur. Met de bouw werd begonnen in augustus 1956, de tewaterlating was op 13 september 1958 door koningin Juliana. Ik heb de proefvaart van 1 tot 6 augustus 1959 mogen meemaken."

Wonen in de buurt van 'het dok' was een ervaring op zich, zo stellen veel Heijplaters en oud-Heijplaters. Lenie Weijts-van Hilten, nu inwoonster van Spijkenisse: „Als er een boot de haven invoer met behulp

van sleepboten, dan trilde ons huis er helemaal van. Mijn vader werkte bij de RDM, zoals de meeste bewoners van Heijplaat. Het gebeurde wel eens dat er een schip in 't dok werd gespoten en ook de auto's onder de verfspikkels zaten."

Voor de Heijplaters was het altijd een bijzonder gevoel als beide schepen bij Heijplaat lagen. „Het gevoel van: ze zijn weer thuis," meldt Marja Vermaas-van der Waal. „Vanuit ons keukenraam keken we op het dok en ik kan me nog herinneren dat deze schepen er lagen. Als ik m'n boterham zat te eten, dan zag ik de Rotterdam!"

De vader van Tjabel Jan Kruithof uit Capelle aan den IJssel was kraanmachinist bij de RDM, dus een plaatsje op de eerste rang was voor hem gegarandeerd. „Als kind mocht ik op zaterdag of zondag wel eens mee als hij moest werken. Erg spannend om die grote schepen in het dok op te gaan."

Ook Romana Laurense-Jonas bracht hier haar jeugd door. Heijplaat was een knus dorp, mijmert ze. „We hadden er van álles. Diverse basisscholen, een zwembad, een speeltuin, een ijsbaan. Alleen geen middelbare school. Er wonen nog wel wat oud-Heijplaters, maar nadat de RDM is dichtgegaan, zijn er veel mensen weggetrokken. Ook mijn ouders. Ik ben onlangs nog eens teruggeweest en er natuurlijk rondgelopen, maar het is niet meer zoals toen. Gelukkig heb ik er altijd met plezier gewoond."

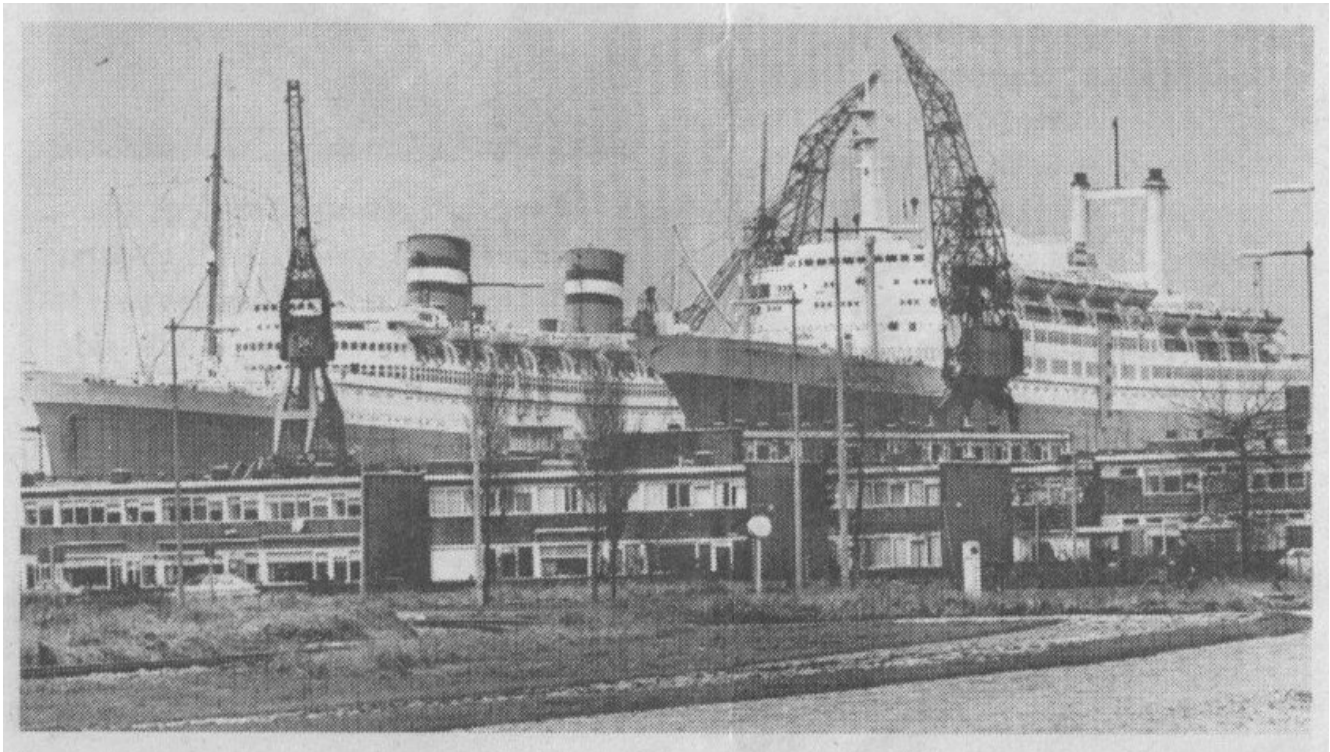

De plaat van vorige week: de Rotterdam naast de Nieuw Amsterdam.